

Mál nr. 187/2022

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Verktakar.

Gögn.

1. Málskot móttakið 13. júní 2022 ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V dags. 4. júlí 2022.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 10. júlí 2022.
4. Viðbótarathugasemdir M dags. 11. júlí 2022.
5. Viðbótargögn, lögregluskýrsla og ljósmyndir send að beiðni nefndarinnar.

Málsatvik.

Í málskoti og fylgigögnum þess kemur fram að fimmtudaginn 7. október 2021 hafi M ekið bifreið sinni, A, í hvassviðri eftir Vesturlandsvegi á Kjalarnesi við Saltvík þegar lausamöl f auk á A með þeim afleiðingum að tjón varð á bifreiðinni. Vegna þessa hefur M krafist bóta úr ábyrgðartryggingu verktakans X, sem var við vegaframkvæmdir á svæðinu. M byggir á því að vinnubrögð X hafi verið gáleysisleg og ekki til samræmis við aðstæður, veðurfar og reglugerð nr. 492/2009 um merkingar og aðrar öryggisráðstafanir vegna framkvæmda á og við veg. Engar veðurvíðvaranir hafi verið í gildi á þessum tíma og hafi M ekki sýnt af sér gáleysi við að aka umrædda leið við þær aðstæður sem uppi voru. Tjónið megi rekja til þess að X hafi sturtað mól og ýtt upp jarðvegi við aðstæður sem X mátti vera ljóst að gætu reynst hættulegar fyrir vegfarendur, en X hafi, samkvæmt framangreindri reglugerð, borið að stuðla að því að hætta á eignatjóni væri sem minnst. Umrætt sinn hafi vörubílar sturtað mjög þurri og grófri mól án þess að gerðar væru ráðstafanir til að bleyta í henni til að binda hana, né hafi verið gert hlé á framkvæmdum vegna veðurs. Ekki sé nægjanlegt að setja niður skilti sem vari við framkvæmdum og gera þannig vegfarendur sjálfa ábyrga fyrir tjóni sem rekja megi til gáleysis verktaka. M tilkynnti lögreglu samdægurs um atvikið og liggur skýrsla hennar, dags. 13. október 2021, fyrir nefndinni.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að félagið hafi, með tilkynningu dags. 18. október 2021, hafnað bótaskyldu á grundvelli þess að ósannað væri að X hefði sýnt af sér saknæma háttsemi eða vanrækslu. Samkvæmt verksamningi hafi X verið að byggja upp fergingar á mýrarsvæðum og til þess hafi þurft að leggja malarblandað efni á jarðveginn. Hafi X verið að sinna því verki. Merkingar um hættu á sandfoki og grjótkasti hafi verið víðs vegar um vinnusvæðið og lækkaður hámarkshraði á svæðinu. M aki, samkvæmt eigin sögn, um þetta svæði flesta daga vikunnar, og hafi því átt að vera kunnugt um aðstæður og veðurfar. Þá hafi úttekt verkfræðistofu falið í sér neinar athugasemdir við aðstæður eða aðbúnað. Ekki liggja þá fyrir nein gögn er styðji það að gera hafi átt hlé á verkinu vegna veðurs. Þess utan sé ómögulegt að sýna fram á að jarðvegsfok hafi stafað frá framkvæmdasvæðinu en ekki öðrum svæðum í kring. M hafi því ekki tekist að sýna fram á að tjón hans megi rekja til gáleysis X eða starfsmanna þess.

Í viðbótarathugasemdum M er sérstaklega áréttað að hann hafi ekki sýnt af sér óaðgæslu við aksturinn. Um tugur ökutækja hafi skemmt á á þessum sama stað og tíma vegna sömu aðstæðna og séu margir til vitnis um umræddan atburð. Þá geti merkingar, sama hversu góðar þær eru, ekki firrt X ábyrgð á tjóni sem komi til vegna aðgæsluleysis eða vanmats á aðstæðum. Starfsmönnum X hafi þá mátt vera kunnugt um aðstæður á svæðinu og gera sér grein fyrir að þurr og gróf mól sem sturtað var í hátt vegarstæði rétt við þjóðveginn gæti fokið á akbrautina og bifreiðar sem ættu leið um. Þá hafi bæði verið bætt úr merkingum og verklagi eftir umræddan dag. M hafi hvorki fyrr né síðar lent í foktjóni á Kjalarnesi. Umrætt sinn hafi malarskafl hins vegar skolið af krafti á bifreið hans og sé samkvæmt öllu framansögðu ljóst að tjón hans verði rakið til aðstæðna og aðgerða á verkstað umrætt sinn og skuli því bætt úr ábyrgðartryggingu X.

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Í þessu tilviki ber M því sönnunarbyrði fyrir því að tjón á bifreið hans verði rakið til saknæmra og ólögðra athafna eða athafnaleysis X, starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X ber ábyrgð á. Ekki virðist ágreiningur um að tjón hafi orðið á A hinn 7. október 2021, þegar henni var ekið eftir Vesturlandsvegi við Saltvík á Kjalarnesi. Þá er óumdeit að vegaframkvæmdir voru á því svæði og að varað hafi verið við þeim með skiltamerkingum. Hins vegar liggja ekki nein frekari gögn fyrir nefndinni, vitnisburðir, ljósmyndir eða annað sem styðji frásögn M af aðstæðum og atvikum við umrætt tjón. Hefur nefndin því ekki undir höndum gögn er sýni fram á hugsanlegt gáleysi X við umrædda framkvæmd, það er að frágangur jarðefna eða annað verklag á vegum X hafi verið andstæð venju eða því sem almennt megi gera ráð fyrir við framkvæmdir sem þessar. Þá liggja heldur ekki fyrir nefndinni nein gögn er styðji það að veðuraðstæður hafi verið með þeim hætti að varhugavert hafi verið að halda verkinu áfram. Hefur samkvæmt framansögðu ekki verið sýnt fram á að tjón M verði rakið til atvika sem X beri skaðabótaábyrgð vegna og verður M að bera hallann af því.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 6. september 2022.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir